

UNIVERZITET U NOVOM SADU
PRIRODNO-MATEMATIČKI FAKULTET
DEPARTMAN ZA GEOGRAFIJU, TURIZAM I
HOTELIJERSTVO

Seminarski rad iz predmeta: Upravljanje kulturnim događajima

Festival Film pod zvezdami

Profesor:
Dr Tatjana Pivac

Asistent:
Sanja Božić, MSc

Student:
Patricija Draksler, 325m/15

Novi Sad, maj 2016

SADRŽAJ

UVOD	3
GRAD LJUBLJANA.....	3
Zelena prestonica Evrope	4
Dostupnost grada.....	5
FILM POD ZVEZDAMI	6
Počeci	6
Danas	6
ORGANIZACIJA.....	8
Sponzori i medijski partneri.....	10
VREME I MESTO ODRŽAVANJA	10
PROMOCIJA	12
CENA.....	12
VOLONTERSTVO	13
SMEŠTAJ	13
SWOT ANALIZA.....	13
ZAKLJUČAK.....	14
IZVORI I LITERATURA	14

SADRŽAJ SLIKA

Slika 1: Autoputni krst i položaj Ljubljane	3
Slika 2: Ljubljanski grb	4
Slika 3: Iški vintgar	4
Slika 4: Zelena prestonica Evrope.....	4
Slika 5: Autoputevi i regionalne ceste.....	5
Slika 6: Program Film pod zvezdama 2015.	7
Slika 7: Film pod zvezdama - Ljubljanski zamak	8
Slika 8: Sponzori i partneri.....	10
Slika 9: Centar Ljubljane sa zamkom	11
Slika 10: Promocijski plakat	12

UVOD

Slovenija i sa njom Ljubljana sve više se razviju kao festivalska zemlja, odnosno grad. Zbog brzog većanja broja turista, naročito u Ljubljani, turizmolozi i organizatori različitih manifestacija, treba da smišljaju inovativne i zanimljive događaje i načine, koji bi zadržali turiste u gradu. Festival Film pod zvezdama jeste važan i za lokalno stanovništvo jer predstavlja jednog od mnogo kulturnih događaja za bekstvo iz dnevne rutine i druženje sa prijateljima ili porodicom. Njegov ulog je i prezentacija i promocija novijih europskih i svetskih filmova, od kojih su neki čak i premijerno predstavljeni. Žanri se razlikuju kako bi se pronašlo za svakog nešto pogodno.

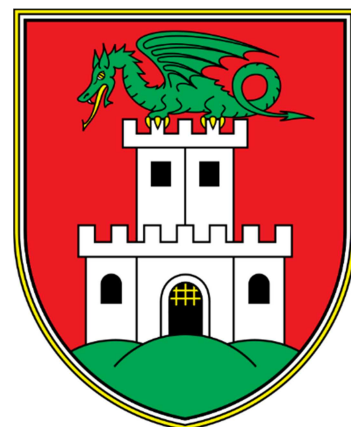
GRAD LJUBLJANA

Glavni grad Republike Slovenije – Ljubljana je politički, naučni i kulturni centar slovenačkog naroda i sa oko 280.000 stanovnika predstavlja najveći grad u Sloveniji i njen privredni centar. Zbog svoje centralne lokacije je jedinstveno mesto jer je moguće u jednom danu iskusiti alpsko skijanje i kupanje u moru. Nalazi se u Ljubljanskoj kotlini, između Alpa i Jadranskog mora na reci Ljubljanici. Njena prednost je u lakoj pristupnosti i transportnoj dostupnosti jer se nalazi u centru slovenačkog autoputnog krsta koji ima jake veze i sa susednim zemaljama.

Slika 1: Autoputni krst i položaj Ljubljane

Njena istorija seže unazad oko pet hiljada godina, ali prva značajna civilizacija na tom mestu bili su Rimljani sa vojničkim i trgovačkim gradom Emona (1.–6. vek). Legenda čak i govori da je Ljubljanu osnovao mitski grčki junak Jason koji je kralju Aitesu ukrao zlatnu runu i onda sa drugovima Argonautima na brodu Argo pobegao preko Crnog mora po Dunavu i Savi sve do Ljubljanice. Tamo se Jason borio sa čudovištem, ga premagao i ubio. Ovo čudovište trebalo bi da bude

Slika 2: Ljubljanski grb

Ljubljanski zmaj (drakon) koji je i danas simbol Ljubljane i smešten je na vrhu zamskog tornja u ljubljanskom grbu.

Ljubljana je vrlo živahan i mlad grad (stanovnici imaju u proseku nešto više od 30 godina) sa oko 50.000 studenata iz Univerziteta u Ljubljani (osnovan 1919. godine). Za njihovu zabavu brine se različita kulturna, sportska i druga dešavanja, kako i brojne druge institucije (muzeji, galerije, pozorišta, botanička bašta, parkovi, restorani, kafane, barovi i sl.). Kako život u gradu, raznovrsna je i prirodna i kulturna baština – arhitektura predstavlja isprepletanje starog sa novim – od nasleđa rimske Emone do renesanskih, baročnih i secesijskih odlika te romantičkih mostova i značajnih dela slovenačkog arhitekta Jožeta Plečnika u 20. veku. Za rekreaciju stanovnici može se popeti na blisku Šmarnu goru, šetati po Iškem vintgaru, ići biciklom po prirodnom parku Ljubljansko barje ili jednostavno sedeti u jednom od brojnih parkova ili pored Ljubljanice.

Slika 3: Iški vintgar

Zelena prestonica Evrope

„Zelena oaza u centralnom i jugoistočnom delu Evrope.“ Ljubljana je 2016. godine bila izabrana za zelenu prestonicu Evrope, što po rečima Evropske komisije znači, da je Ljubljana kao grad napravila najviše promena u pravom pravcu u najkraćem vremenskom periodu. Takođe je jedan od razloga to, da je svoj održivi urbani razvoj kroz stvaranje Vizije Ljubljana 2025 koncipirala već 2007. godine. Ovaj naziv ima za grad veliko značenje jer ga postavlja na evropsku i svetsku kartu – 2014. godine je Ljubljanu posetio

Slika 4: Zelena prestonica Evrope

rekordni broj turista, pored toga su ju smestili između Top 100 održivih destinacija na svetu.

Dostupnost grada

Ljubljana je najbolje dostupan grad u Sloveniji. Kao već spomenuto, nalazi se u centru slovenačkog autoputnog krsta što znači da kroz Ljubljanu ide autoput A1 (sa Primorske – Italije prema Štajerskoj – Mađarskoj/Austriji) koji u gradu „preseće“ autoput A2 (iz Gorenjske – Austrije prema Dolenjskoj – Hrvatskoj) i naravno ima i brze i regionalne putove koji omogućavaju svima stanovnikoma Slovenije i inostranstva da relativno brzo i lako dođe do ove prestonice.

Za goste i turiste koji su više udaljeni od Slovenije postoji i mogućnost avio prevoza, međunarodni Aerodrom Jožeta Pučnika nalazi se oko 15 km severno od Ljubljane do koje redovno voze *shuttle busevi*. Na tom aerodromu ponuđen je čak i prevoz jedne *low cost* avio kompanije Easy Jet.

Autobuska i železnička stanica nalaze se jedna pored druge nedaleko od starog mestnog jezgra i obuhvataju prevoze po celoj Sloveniji i u (te iz) neke od stranih država kao što su Austrija, Belgija, Bosna i Hercegovina, Bugarska, Danska, Francija, Hrvatska, Italija, Makedonija, Mađarska, Nemačka, Holandija, Norveška, Poljska, Rumunija, Slovačka, Srbija, Švedska i Švica (autobus). Železnički saobraćaj više manje sledi autoputu, znači da vozi po Sloveniji u oblici krsta (veći gradovi i kraji) i naravno i u druga, manja mesta. Vozovi saobraćaju i u susedne države, gde se može preseti na vozove za većinu evropskih država.

U Ljubljani je dobro organizovan i gradski i prigradski saobraćaj (LPP) koji vozi često i redovno u sva naselja Ljubljane i okoline.

Slika 5: Autoputevi i regionalne ceste

FILM POD ZVEZDAMI

Počeci

Počeci prvih javnih projekcija filmova nalaze se u okviru Festivala Ljubljana koji je najduži i još danas najveći festival u Ljubljani (početak 1953. godine) sa 60 do 80 događajima preko leta. U okviru ovog festivala je Slovenska Kinoteka počela sa projekcijom filmova za stanovnike Ljubljane i okoline. Ali nezavisni filmski festival Film pod zvezdama rođen je sa osnivanjem javne ustanove Kinodvor – gradski bioskop oktobra 2008. godine. U okviru tog bioskopa organizovani su i drugi „mobilni bioskopi“ u Ljubljani, na primer Kinodvorište (2010), Letni bioskop na Kongresnom trgu (2014), Film na ulici (2015).

Premijerni festival održan je od 30. jula do 20. augusta 2009. na Ljubljanskom zamku (*Ljubljanski grad*) i sadrži projekcije filmova kao što su *Milioner sa ulice*, *Teško je biti fin*, *dokumentarac o muzički grupi Rolling Stones – Shine a light*, *Milk*, *Mama Mia!*, predpremijera filma *Gangsteri* i brojni drugi.

Danas

Festival Film pod zvezdama je danas tronedeljni filmski festival koji se obično dešava u julu/augustu i će ove godine biti održan već osmi put na Ljubljanskom zamku u samom centru grada. Prošle godine (2015) je festival posetilo preko 14.000 ljudi ali moglo bi jih doći i više ako bi vreme bilo povoljnije. Na festivalu su u većini prikazani strani najpopularniji filmovi,

tako su 2015. godine od 2. do 25. jula bili prikazani:

četrtak, 2. 7.: **Odprije! Sol zemlje** (*The Salt of the Earth*), Wim Wenders, Juliano Ribeiro Salgado, Francija, 2014, 110' RAZPRODANO!
petek, 3. 7.: **Predpremiera! Daleč od ljudi** (*Loin des hommes / Far From Men*), David Oelhoffen, Francija, 2014, 110'
sobota, 4. 7.: **Medzvezdje** (*Interstellar*), Christopher Nolan, ZDA, 2014, 169'
nedelja, 5. 7.: **Gemma Boveri** (*Gemma Boveri*), Anne Fontaine, Francija, 2014, 99'
ponedeljek, 6. 7.: **Leviatan** (*Leviathan / Leviathan*), Andrej Zvjagincev, Rusija, 2014, 141'
torek, 7. 7.: **Birdman ali nepričakovana odlika nevednosti** (*Birdman Or: (The Unexpected Virtue of Ignorance)*), Alejandro G. Iñárritu, ZDA, 2014, 119'
sreda, 8. 7.: **Bacek Jon film** (*Shaun the Sheep The Movie*), Mark Burton, Richard Starzack, VB / Francija, 2015, 85'
četrtak, 9. 7.: **Ritem norosti** (*Whiplash*), Damien Chazelle, ZDA, 2014, 107'
petek, 10. 7.: **Viša sila** (*Turist / Force Majeure*), Ruben Östlund, Švedska / Danska / Francija / Norveška, 2014, 118'
sobota, 11. 7.: **Pobesneli Max: Cesta besa (2D)** (*Mad Max: Fury Road (2D)*), George Miller, Avstralija / ZDA, 2015, 123'
nedelja, 12. 7.: **Še vedno Alice** (*Still Alice*), Richard Glatzer, Wash Westmoreland, ZDA, 2014, 101'
ponedeljek, 13. 7.: **Citizenfour** (*Citizenfour*), Laura Poitras, ZDA, 2014, 114'
torek, 14. 7.: **Zgodbe o konjih in ljudeh** (*Hross i oss / Of Horses and Men*), Benedikt Erlingsson, Islandija / Nemčija / Norveška, 2013, 81'
sreda, 15. 7.: **Predpremiera! 45 let** (*45 Years*), Andrew Haigh, VB, 2015, 93'
četrtak, 16. 7.: **Igra imitacije** (*The Imitation Game*), Morten Tyldum, VB / ZDA, 2014, 114'
petek, 17. 7.: **Ni je več** (*Gone Girl*), David Fincher, ZDA, 2014, 149'
sobota, 18. 7.: **Ex Machina** (*Ex Machina*), Alex Garland, VB, 2015, 110'
nedelja, 19. 7.: **Teorija vsega** (*The Theory of Everything*), James Marsh, VB, 2014, 123'
ponedeljek, 20. 7.: **Cena slave** (*La rançon de la gloire / The Price of Fame*), Xavier Beauvois, Francija / Belgija / Švica, 2014, 114'
torek, 21. 7.: **G. Turner** (*Mr. Turner*), Mike Leigh, VB, 2014, 150'
sreda, 22. 7.: **Poštarjeve bele noči** (*Belje noči poštalona Alekseja Trjapicina / The Postman's White Nights*), Andrej Končalovski, Rusija, 2014, 101'
četrtak, 23. 7.: **Foxcatcher: Boj z norostjo** (*Foxcatcher*), Bennett Miller, ZDA, 2014, 134'
petek, 24. 7.: **Takšna pač je** (*She's Funny That Way*), Peter Bogdanovich, ZDA, 2014, 93' RAZPRODANO!
sobota, 25. 7.: **Vikendova predpremiera! Amy** (*Amy*), Asif Kapadia, VB, 2015, 127' RAZPRODANO!

Slika 6: Program Film pod zvezdama 2015.

Na Ljubljanskem zamku spremno je oko 1000 sedišta za posetilace, koji može koristiti i ugostiteljske objekte na zamku (restoran, kafana), čak i u vreme projekcije filma. Ove godine (2016.) će festival biti održan od 7. do 30. jula.

Slika 7: Film pod zvezdama - Ljubljanski zamak

ORGANIZACIJA

Glavni organizator Filma pod zvezdama je javna ustanova „Kinodvor. Mestni kino“, koji je 2008. godine osnivan sa strane Gradske opštine Ljubljana (*Mestna občina Ljubljana*) kao osrednji gradski bioskop sa stanovištem nove forme kinematografije „event cinema“ koji stavlja veliki akcenat na iskustvo odlaska u bioskop, podržanim od strane specijalnih događaja. U svojoj svrhi su vrlo uspešni, svake godine ovaj gradski bioskop blizu gradskog jezgra, kako i njihove manifestacije, poseti sve više i više ljudi različitih godina i društvenih situacija (2015. godine oko 129.000 gledalaca). Uspešni su takođe u međunarodnoj saradnji – novembra 2009. godine organizovali su međunarodni stručni skup „Umrežavanje i digitalizacija art kinematografa“ i dve međunarodne konferencije: Grad bioskopa – konferencija o ulozi i značaju kinematografije – održana u oktobru 2013. godine i konferenciju o pristupu do mlade publike pod nazivom Filmsko obrazovanje u bioskopu, održana maja 2014. godine. U 2010. Kinodvor je na konferenciji međunarodnog bioskop udruženja Europa Cinemas, koji povezuje 977 bioskopa u 596 gradova u 42 zemalja širom sveta, u Parizu dobio Europa Cinemas nagradu za najbolji program za decu i omladinu u 2010. godini.

Suorganizator Filma pod zvezdami jeste 2010. godine osnovana javna ustanova Ljubljanski zamak (*Ljubljanski grad*). Institut organizuje i sprovodi kulturne, umetničke, turističke i druge događaje sa ciljem stvaranja sveobuhvatne kulturne i turističke ponude. Obuhvata presek sadržaja iz očuvanja kulturne baštine i vrhunske savremene umetnosti slovenačkih i stranih autora. U kontekstu programa za decu, mlade i odrasle realizuje nastavnih sadržaje i obrazovanje odraslih, koji imaju vezu sa zamkom, njegovom istorijom i okolinom. *Ljubljanski grad* čuva i promoviše materijalnu i nematerijalnu baštinu ljubljanskog zamka. Kao stalna muzejska izložba radi „Virtualni zamak“, Kaznionica i stalna izložba Slovenačka istorija. Ljubljanski grad vodi žičaru, i na taj način povezuje grad sa zamkom na brdu. Institut programski povezuje javne ustanove kulture, turistička udruženja i druge provajdere kulturnih i turističkih manifestacija koje su u javnom interesu.

Sponzori i medijski partneri

Organizatorji (poleg Kinodvora)

Ustanoviteljica javnega zavoda:

Mestna občina
Ljubljana

Distribucija

CONTINENTAL
FILM

DEMIURG

FIVIA

Medijski partnerji

PLANET

VIKEND

The
Slovenia
TIMES

Partnerji

Slovenske železnice

GREMZVLAKOM

Slika 8: Sponzori i partneri

VREME I MESTO ODRŽAVANJA

Festival je od početka do 2014. godine bio održan od zadnjih dana jula do srede augusta, ali prošle i ove godine su odlučili da festival počne oko tri nedelje pre toga, što znači da se čitav festival dešava u julu. Verovatno je izbor vremena dešavanja festivala strategijski razmislen pošto organizacija celog festivala zavisi od vremena i znamo da je obično vreme najpovoljnije leti. Možda nije najpraktičnije za stanovnike Ljubljane pošto u tom vremenu ljudi ide na letni raspust, ali u gradu ima tada mnogo turista koji može posetiti ovaj festival.

Mesto na kojem se Film pod zvezdama održava je Ljubljanski zamak koji stoji baš u centru grada, blizu starog jezgra i nudi prelep pogled na čitav grad. Dvorište Ljubljanskog zamka je

već pre uspostavljanja Kinodvora kao javne ustanove, bilo domaćin godišnjeg bioskopa. Stoga je tradicionalna lokacija koja je ima niz prednosti za izvršavanje takvih festivala. Ljubljanski grad je sa uspinjačom i pešačkim stazama veoma pristupačna lokacija u samom srcu grada, dok je u istom vremenu dovoljno udaljen da događaj uprkos večernjim satima nikome ne smeta. Udaljenost mesta održavanja od druge manifestacije u gradu, sa druge strane omogućava gledaocima da uživaju u gledanju filmske projekcije bez problema, što je jedan od najvažnijih kriterijuma prilikom izbora lokacije. Takođe ima Ljubljanski zamak svu potrebnu infrastrukturu za izvršavanje takvih događaja (ulaznice, katering, toalet ...). Takođe je zamak veoma atraktivna lokacija tako za građanin Ljubljane, kako za domaće i strane posetioce, koji uvek vole da je posetu.

Lokacija je iz centra Ljubljane vrlo lako dostupna, ima pešačke staze, koje nude lepu šetnju od 15 minuta, iz svih strana centara ili uspenjaču, na koju imaju posetilaci festivala u tom vremenu poseban popust.

Prilikom nevremena odnosno otkazane projekcije, posetilaci može da si ogledaju film

Slika 9: Centar Ljubljane sa zamkom

sledećeg dana u gradskom bioskopu Kinodvor, koji sadrži tek 200 sedišta.

PROMOCIJA

Promocija za festival vrši se na nekoliko različitih načina – za ciljne grupe već nekoliko meseca pre samog događaja, ali za opštu publiku intenzivnije počne da promoviše oko tri nedelje pre samog festivala. U tom vremenu i objaviu program za sve tri nedelje. Domaći publici i turistima se festival promoviše sa slovenačkim i engleskim bilbordama po gradu, štampom i radiom (Mladina, Napovednik, Vikend, Time Magazine, Radio Center), na slovenačkih TV programima, u svih edicijama časopisa Turizem Ljubljana i ljubljanskog časopisa Kam, svake godine stave i tezge po celoj Ljubljani, koje sadrže letake sa informacijama o filmovima i sa programom. Na nekim mestima reklame sadrže samo naziv festivala i vreme te mesto održavanja, ali na letacima i u štampi predstavljen jeste čitav program sa opisima filmova. Internet stranica za ovaj festival postoji, ali nije baš informativna osim za posetilace – sadrži program filmova i cenu za posetu te uspinjaču.

Slika 10: Promocijski plakat

CENA

Cena za ogled pojedinačnog filma bila je do 2011. godine 3,80 € odnosno 4,50 € za premijere, 2012. i 2013. godine 4,00 € odnosno 5,00 €, ali porednje dve godine su opet poskupili ulaznice i cena je bila 4,50 € odnosno 5,50 € za premijere. Rezervacija ulaznica nije moguća,

ali ima mogućnost da se kupi unapred. Za ulaznice nema nikakvog popusta, cena je za sve ista, ali ima popust na vožnju sa uspinjačom, koja inače košta 4 €, a u vreme festivala 3 €.

VOLONTERSTVO

Volonterstvo u Sloveniji nije baš uobičajena praksa na različitim događajima i ovakav je slučaj i na festivalu Film pod zvezdama. Njihov tim sastoji iz redovno zaposlenih i spoljašnih saradnika, koji su obično studenti. Svi koji rade na festivalu dobiju platu.

SMEŠTAJ

Pošto je Ljubljana glavni grad i ugosti mnogo turista tokom cele godine, ima i mnogo mogućnosti za smeštaj turista, od hotela (Grand hotel Union****, Lev****, Radison hotel Blu Plaza****, Emonec***, Park*** ...) do hostela i privatnog smeštaja (Slovenska hiša Vida***, Zois***, Jelen***, Celica Art hostel, Tresor hostel, AdHoc hostel, hostel Vrba ...).

SWOT ANALIZA

SNAGE <ul style="list-style-type: none"> - najveći i glavni grad - prilagođen domaćim i stranim posetiocama - vreme festivala - širok izbor smeštaja za strane posetioce - šarolika turistička ponuda u gradu - dobra dostupnost i parking mesta - popust na uspinjaču - primerna lokacija - rezervni plan u prilici nevremena - ponuda hrane i pića u vreme projekcije 	SLABOSTI <ul style="list-style-type: none"> - vreme festivala zbog letnog raspusta/odmora - festival na otvorenom (vremenske nepravilnosti) - Kinodvor (rezervni plan) ima manje sedišta - nema popusta na ulaznicu - internet stranica nije baš informativna - veći deo promocije samo u gradu Ljubljana - jednolična ponuda
PRILIKE <ul style="list-style-type: none"> - još aktivnosti za vreme festivala 	PRETNJE <ul style="list-style-type: none"> - slični festivali po Sloveniji

<ul style="list-style-type: none"> - projekcija slovenačkih i drugih europskih filmova - promocija u drugim gradovima - popust za deci, studente, penzionere - više projekcija u Kinodvoru u primeru nevremena 	<ul style="list-style-type: none"> - previše posetioca negativno utiče na zamak - u isto vreme se dešava Festival Ljubljana
--	---

ZAKLJUČAK

Film pod zvezdama jeste jedan od najpoznatijih filmskih festivala u Sloveniji. Iako je mlad festival, svake godine privuče sve više i više posetilaca na magičan Ljubljanski zamak koji nudi dovoljno mesta za oko 1000 posetilaca na večer, ugostiteljske objekte i predivan pogled na slovenački glavni grad. Među posetilaca ima domaće i strane goste koji može doći do mesta održavanja sa uspinjačom ili po jednoj od mnogih slikovitih pešačkih staza. Cena je pogodna za ovakav događaj, jer je slična ovoj u običnom bioskopu. Jedini rizik za ovu manifestaciju je vreme zbog otvorenog mesta održavanja, ali organizatori su dobro smislili rezervni plan (projekcija sledećeg dana u gradskom bioskopu). Na Ljubljanskom zamku prikazani su filmovi koji privuče najviše publike – to su popularni strani (najviše puta američki) filmovi – ali možda bi bilo potrebno da se predstavi i više slovenačkih i drugih evropskih filmova kako bi mogli ovakve filmove približiti domaći i strani publici. Možda ne bi bilo loše ako bi se u vreme manifestacije organizovale i kakve druge aktivnosti ili radionice u vezi sa filmskom industrijom. Uopšte je festival dobro organizovan i posećen te ima jaku podršku sa strane gradske opštine Ljubljana tako da ima pred sobom dugu i sjajnu budućnost.

IZVORI I LITERATURA

1. Informacije o gradu Ljubljana:

- <http://www.ljubljana.si/>
- <https://sl.wikipedia.org/wiki/Ljubljana>

2. Informacije o dostupnosti: http://www.ap-ljubljana.si/mednarodne_povezave.php
3. Počeci festivala i Ljubljana festival: <http://www.ljubljanafestival.si/>
4. Program i cena: <http://www.kinodvor.org/kinodruzenja-in-festivali/film-pod-zvezdami/>
5. Organizacija i mesto održavanja: <http://www.ljubljanskigrad.si/sl/o-nas/izkaznica/>
6. Smeštaj: <http://www.trivago.si/>
7. Zelena prestonica Evrope: <http://www.zelenaljubljana.si/>